

ЕКСПЕРТНІ ОЦІНКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СТРАТЕГІЯХ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДО 2027 РОКУ (на прикладі Дніпропетровської області)

Є. В. Малярєвський, головний консультант сектору досліджень Центрального регіону в місті Дніпрі центру регіональних досліджень НІСД

О. І. Їжак, завідувач сектору досліджень Центрального регіону в місті Дніпрі центру регіональних досліджень НІСД

В. О. Бараннік, к. е. н., с. н. с., головний консультант сектору досліджень Центрального регіону в місті Дніпрі центру регіональних досліджень НІСД

В аналітичній записці оцінено імплементацію цілей сталого розвитку в Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року та плані її реалізації на 2021-2023 роки із застосуванням авторської методики оцінки, розробленої фахівцями центру регіональних досліджень НІСД (наведена у Додатку).

Висновки та рекомендації

Оцінка імплементації ЦСР у Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області та плані її реалізації на 2021-2023 роки¹ (далі – Стратегія) показує в цілому збалансований підхід до реалізації ЦСР. Жодна з цілей не залишена поза увагою, хоча і в явному вигляді чіткої прив'язки завдань Стратегії до ЦСР немає. Про відповідність можна говорити з огляду на завдання та цілі Стратегії, які співзвучні з тими, що визначені на національному рівні².

Найбільший пріоритет у Стратегії надається цілям № 3 «Здоровий спосіб життя та благополуччя», № 8 «Економічне зростання та гідна праця», № 11 «Сталий розвиток громад» та № 9 «Інфраструктура, інновації, індустріалізація». За цими

¹ Стратегія розвитку Дніпропетровської області до 2027 року. URL: <https://adm.dp.gov.ua/pro-oblast/rozvitok-regionu/strategiya-rozvitku/proekt-strategiyi-rozvitku-dnipropetrovskoyi-oblasti-na-period-do-2027-roku>

² Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: https://mepr.gov.ua/files/docs/Національна_доповідь_ЦСР_України_липень_2017_ukr.pdf

напрямами Дніпропетровська область традиційно має показники, вищі за середні по Україні.

Окрім пріоритетних цілей, які притаманні регіону, виходячи з особливостей його соціально-економічного розвитку, висока увага в Стратегії надається окремим ЦСР, реалізація яких у регіоні історично перебувала на низькому рівні. До них експертно віднесено цілі № 15 «Захист та відновлення екосистем суші», № 6 «Чиста вода та належні санітарні умови» та № 2 «Продовольча безпека, сільське господарство».

З метою сприяння досягненню ЦСР на регіональному рівні пропонується **Дніпропетровській обласній державній адміністрації, Дніпропетровській обласній раді, органам місцевого самоврядування регіону** в ході виконання та **можливого коригування** Стратегії врахувати результати аналізу, зокрема:

1. При коригуванні плану реалізації СРР на 2021-2023 роки і при розробці плану реалізації на 2024-2027 роки додаткову увагу приділити ЦСР, зокрема цілям, які, порівняно з пріоритетними ЦСР, у Стратегії слабо представлені: № 12 «Відповідальне споживання та виробництво»; № 17 «Партнерство заради сталого розвитку»; № 16 «Мир, справедливість та сильні інститути».

2. Забезпечити розроблення нефінансових механізмів – адміністративних, організаційних, інформаційних за окремими цілями, які мають відносно слабку представленість у фінансових показниках плану її реалізації, зокрема ЦСР № 2 «Продовольча безпека, сільське господарство», № 11 «Сталий розвиток громад» та № 16 «Мир, справедливість та сильні інститути».

3. Сприяти залученню інвестицій та грантів для досягнення цілей Стратегії через встановлення та популяризацію їх відповідності ЦСР. Співставлення фінансування ЦСР за джерелами вирізняє сфери відповідальності в рамках секторальної децентралізації – з обласного бюджету фінансування ЦСР № 4 «Якісна освіта» заплановано у більших обсягах, ніж з місцевого. Цілі № 3 «Здоровий спосіб життя та благополуччя», № 8 «Економічне зростання та гідна праця» та № 9 «Інфраструктура, інновації, індустріалізація» приблизно для всіх бюджетів мають важливе значення. При цьому цілі № 8 і № 9 є пріоритетними для фінансування з усіх джерел. Водночас досягнення більшості ЦСР значною мірою залежить від інвестиційних коштів і грантових надходжень. Це вказує на неможливість збалансованого досягнення ЦСР без фінансування від різних стейкхолдерів реалізації Стратегії.

4. Окрему увагу приділити процесу визначення цільових орієнтирів для досягнення ЦСР, визначення стану їх досягнення та фінансової потреби, для того, щоб забезпечити пріоритетизацію та передбачити відповідне фінансування в стратегічних документах.

5. Забезпечити оцінку динаміки зміни становища регіону щодо реалізації ЦСР у ході моніторингу реалізації Стратегії, що може бути реалізовано за наявності

статистичних даних щодо змін показників, за якими оцінюється стан відповідності ЦСР.

Обґрунтування

1. Основні параметри та структура фінансування Стратегії

Стратегію було розроблено протягом 2019 р. та ухвалено 7.08.2020 р. рішенням Дніпропетровської обласної ради № 624-24/VII. План реалізації Стратегії складається з чотирьох стратегічних цілей (програм): посилення економічної конкурентоспроможності регіону (24 проєкти), екологічна та енергетична безпека (20 проєктів), забезпечення якісних умов життя (31 проєкт), розвиток людського потенціалу (13 проєктів).

Обсяг загального фінансування технічного завдання на період 2021-2023 рр. складає 64 535 941,2 тис. грн. На програму забезпечення якісних умов життя передбачено 67 % цих коштів, на екологічну й енергетичну безпеку – 19 %, посилення економічної конкурентоспроможності – 10 %, розвиток людського потенціалу – 4 % (рис.1).

Рис. 1. Розподіл фінансування за програмами Плану реалізації Стратегії

Джерело: складено за даними Стратегії розвитку Дніпропетровської області до 2027 р.

Джерела фінансування Стратегії: державний бюджет, обласний бюджет, місцевий бюджет та інші. Останні складають майже 50 % загального фінансування (рис. 2). Частка фінансування з державного бюджету є набагато нижчою за фінансування з місцевого й обласних бюджетів й складає 11 %. Фінансування з місцевих бюджетів за обсягом співставне із сумою фінансування з обласного та державного бюджетів. Такий розподіл свідчить про значну спрямованість планів з реалізації на максимальне залучення зовнішнього фінансування, водночас і про значні ризики для реалізації проєктів у разі незнаходження відповідного інвестора.

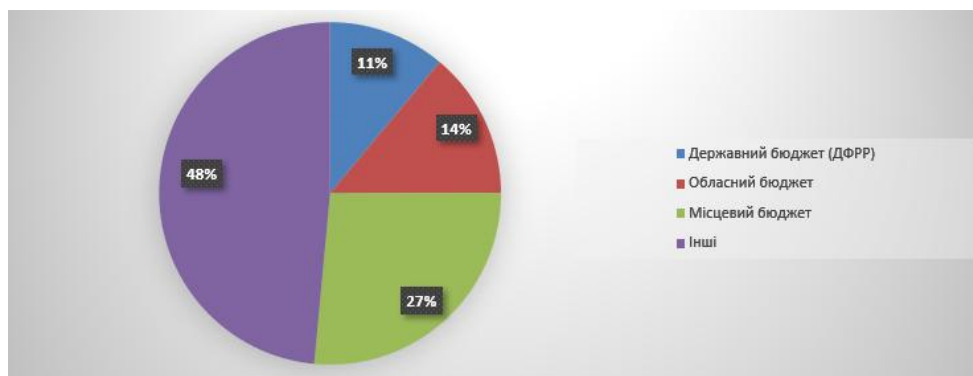

Рис. 2. Розподіл фінансування Плану реалізації Стратегії за джерелами

При цьому на небюджетні кошти припадає переважна більшість фінансування програм «Посилення економічної спроможності регіону» (Програма 1).

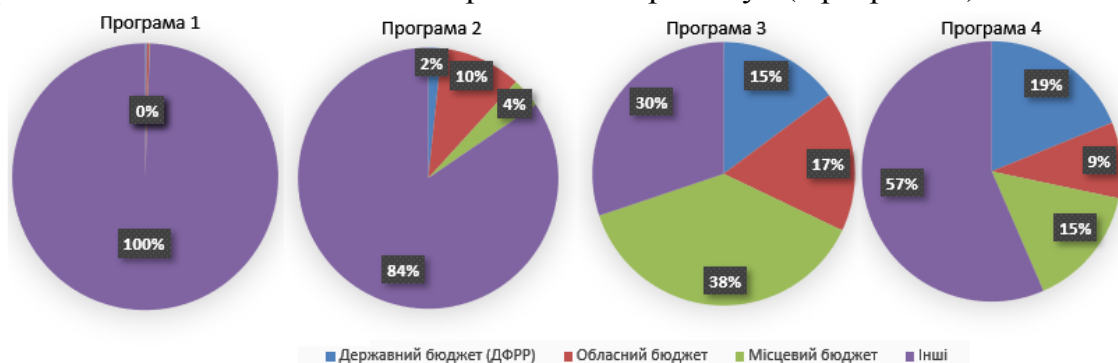

Рис. 3. Розподіл фінансування програм плану реалізації Стратегії за джерелами та «Екологічна та енергетична безпека» (Програма 2) і понад половину фінансування програми «Розвиток людського потенціалу» (Програма 4). Кошти з місцевих бюджетів превалюють у програмі «Забезпечення якісних умов життя» (Програма 3). Розподіл джерел фінансування за програмами представлений на рис. 3.

2. Аналіз Стратегії на відповідність Цілям сталого розвитку

Аналіз Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області на її відповідність ЦСР, проведений за методикою, розробленою Національним інститутом стратегічних досліджень (наведено у Додатку), показав, що найбільшою мірою в проєктах плану реалізації Стратегії із ЦСР представлені: ціль № 3 «Здоровий спосіб життя та благополуччя», № 8 «Економічне зростання та гідна праця», № 11 «Сталий розвиток громад» та № 9 «Інфраструктура, інновації, індустріалізація». Ваговий розподіл представленості окремих ЦСР у плані реалізації Стратегії наведений на рис. 4 зліва, за напрямками (економічний, екологічний, соціальний, інституційно-політичний) – справа.

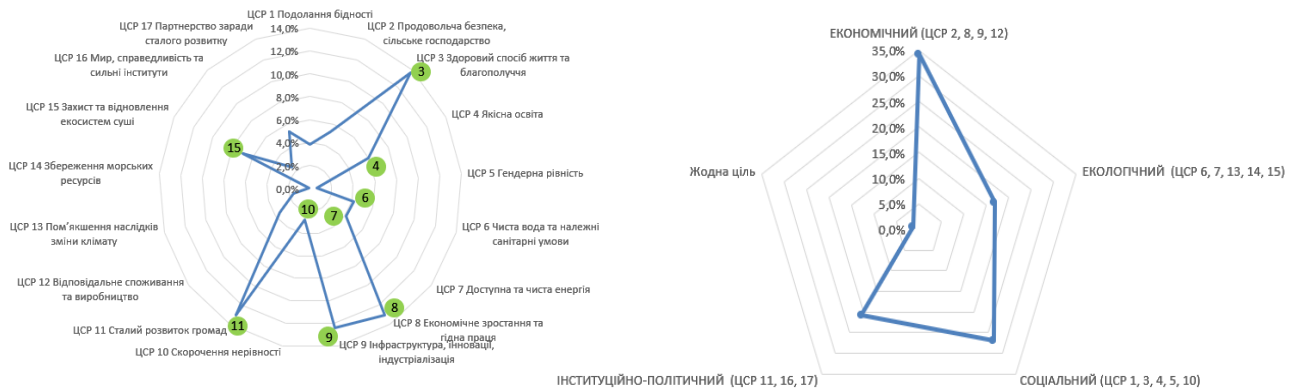

Рис. 4. Ваговий розподіл представленості ЦСР у проектах плану реалізації Стратегії за ЦСР (зліва) та напрямками (справа) (без урахування фінансування)

Розподіл ваги ЦСР у плані реалізації Стратегії за передбаченим фінансуванням (фінансової ваги) суттєво відрізняється від розподілу їх «чистої» ваги, закладеної у пріоритетах сталого розвитку регіону. Порівняльні дані наведено на рис. 5.

Фінансова вага ЦСР № 9 «Інфраструктура, інновації, індустріалізація» та № 7 «Доступна та чиста енергія» за рахунок підвищеного фінансування відповідних проектів майже вдвічі перевищує їх «чисту» вагу (оціночну вагу представленості завдань цілі в тексті Стратегії), у той час як для цілей № 2 «Продовольча безпека, сільське господарство», № 6 «Чиста вода та належні санітарні умови», № 11 «Сталий розвиток громад» та № 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» – навпаки, значно менша, на протиположному задекларованому у Стратегії напрямку.

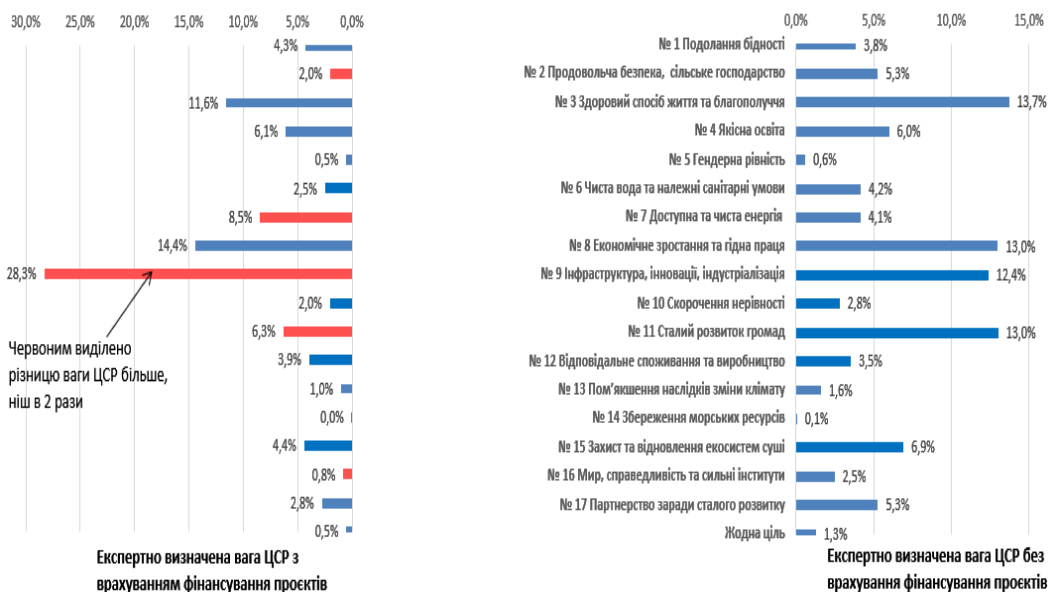

Рис. 5. Зміна ваги ЦСР у плані реалізації Стратегії з урахуванням обсягів фінансування проектів

Вартість досягнення різних ЦСР може відрізнятись, надійних методик її оцінки наразі не існує. Проте можна обґрунтовано вважати, що значна відмінність між представленістю в стратегії та фінансуванням окремих цілей означає необхідність або залучення нефінансових компенсаторів (організаційних, адміністративних, інформаційних), або корегування фінансових планів.

Фінансова вага ЦСР у плані реалізації Стратегії за різними джерелами фінансування наведена на рис. 6. З усіх джерел (державний, обласний, місцеві бюджети, небюджетні кошти) пріоритетно фінансуються цілі № 8 «Економічне зростання та гідна праця» та № 9 «Інфраструктура, інновації, індустріалізація». З обласного бюджету додатково фінансується ЦСР № 4 «Якісна освіта», за рахунок інвестицій та міжнародної допомоги – ЦСР № 7 «Доступна та чиста енергія».

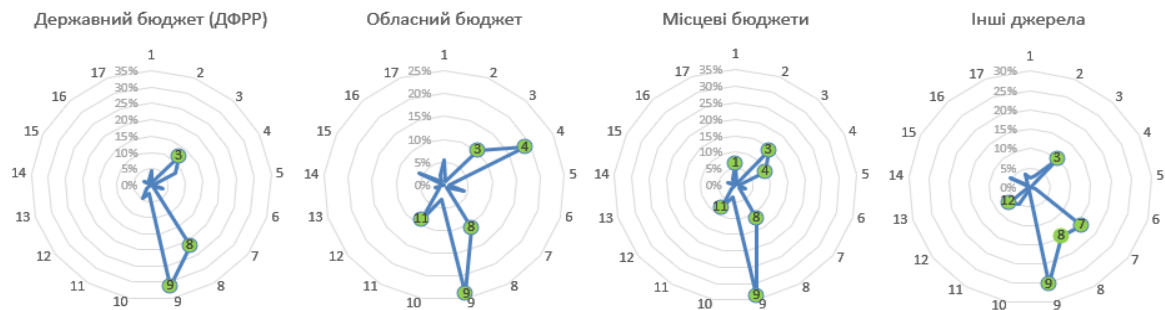

Рис. 6. Розподіл фінансової ваги ЦСР за джерелами

Додаток

Методика аналізу

1. Загальні положення

Генеральна Асамблея ООН у 2015 році затвердила Резолюцію «*Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку до 2030 року*», спрямовану на подолання бідності, збереження ресурсів планети та забезпечення благополуччя народів. Україна, разом з іншими країнами світу, зобов'язалася її виконати. **Національна Доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна»** охоплює 17 національних цілей (далі – ЦСР), 86 національні завдання та 172 національні показники. Указом Президента України від 30.09.2019 № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»³ передбачено, що ЦСР є орієнтирами для розроблення проєктів прогнозних і програмних документів, проєктів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України.

У рамках реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні суттєво зросла роль регіональних та місцевих органів влади у розробленні та втіленні політики змін. У чинній системі публічного управління регіональний рівень має найбільше можливостей забезпечити імплементацію національних ЦСР у діяльності місцевих громад. Локалізація політики впровадження ЦСР дозволяє розширити залученість місцевих зацікавлених сторін, внаслідок чого процеси сталого розвитку стають більш відповідними місцевим потребам і прагненням.

У згаданому контексті, для забезпечення досягнення ЦСР необхідним є приведення регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації до такого вигляду, який надасть змогу імплемувати ЦСР та оцінити їх досягнення на рівні регіонів. Чинні регіональні стратегії спрямовані переважно на реалізацію перспективних і короткострокових завдань розвитку регіонів, водночас забезпечення сталого розвитку не отримує належної уваги. Лише в кількох регіонах розробники стратегій регіонального розвитку навели оцінку їх відповідності ЦСР. Затверджені методики аналізу виконання стратегій не містять чітких критеріїв оцінки за критеріями реалізації ЦСР. Відповідно, це ускладнює визначення та планування обсягу фінансових ресурсів, необхідних для досягнення ЦСР.

З метою забезпечення комплексності та узгодженості напрямів розвитку регіонів у ширшому контексті, ніж лише виконання суто практичних завдань, Національним інститутом стратегічних досліджень розроблено **методику оцінювання відповідності регіональних стратегій розвитку цілям сталого розвитку**. Ця методика базується на періодичному аналізі можливостей досягнення ЦСР через оцінювання розробленого плану заходів з реалізації стратегій та результатів його виконання.

Проведення такого оцінювання на постійній системній основі надасть можливість експертному середовищу та державним службовцям отримувати оперативні дані та готувати рекомендації для заходів державної та регіональної політики, враховуючи регіональні аспекти прояву проблем сталого розвитку, а також скоординувати державну та регіональну політику з метою досягнення ЦСР.

2. Етапи аналізу

Мета аналізу – оцінити представленість ЦСР у затверджених стратегіях регіонального розвитку. Аналіз включає експертне оцінювання інтенсивності зв'язку між окремими компонентами стратегій і компонентами ЦСР.

Затверджені плани заходів на виконання стратегій і Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» містять відповідно декомпозицію стратегій на проєкти і ЦСР на завдання. Така декомпозиція є детальною і дозволяє кількісно оцінити зв'язок між стратегіями і ЦСР

³ Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>

шляхом експертних відповідей на велику кількість однотипних питань. Такі експертні відповіді максимально відбивають об'єктивний зв'язок між компонентами стратегій і компонентами ЦСР. Агрегація елементарних оцінок дозволяє побудувати вектор представленості ЦСР в конкретній регіональній стратегії в термінах як його загальної спрямованості, так і передбаченого фінансування.

Аналіз відповідності регіональних стратегій цілям сталого розвитку складається з наступних етапів:

- систематизація та побудова таблиці початкових даних на основі затвердженої та опублікованої регіональної стратегії розвитку і плану її реалізації;
- експертна оцінка зв'язку між стратегіями і ЦСР;
- оцінка представленості ЦСР у стратегії регіонального розвитку;
- оцінка передбаченого фінансування ЦСР у рамках виконання стратегії регіонального розвитку.

Етап 1. Систематизація та побудова таблиці початкових даних на основі затвердженої і опублікованої регіональної стратегії розвитку і плану її реалізації

Стратегії регіонального розвитку, прийняті синхронно з ДСРР-2027, конкретизовані у планах заходів з їх реалізації, перший етап яких охоплює 2021-2023 рр. Законодавчо визначена процедура їх затвердження дозволяє розглядати плани реалізації як коректну декомпозицію регіональних стратегій в якості об'єкту дослідження.

За природою підготовки плани заходів повністю охоплюють стратегічні й операційні цілі стратегій, конкретизуючи їх через проекти, для яких надаються інформація щодо передбаченого фінансування, а також регулярна оцінка виконання. Початкова невизначеність щодо планів реалізації зосереджена навколо джерела фінансування, позначеного як «інше». Визначене у планах заходів фінансування з державного бюджету, ДФРР, обласних і місцевих бюджетів відбиває участь основних стейкхолдерів регіональних стратегій (держава, регіон, громади). Бюджетні джерела відносно стабільні. Джерело «інше» стосується інвесторів, грантодавців, позичальників і т. ін. На етапі затвердження і публікації планів заходів джерело «інше» визначене тільки умовно, що формує ризики розбіжності оцінок планів заходів та планів реалізації.

Звіти про виконання планів реалізації, які готують регіональні органи влади, за законодавчо визначеною процедурою раз на квартал наводять фінансові показники реалізації проектів і раз на рік додатково дають інтегральну оцінку їх реалізації. Інтегральна оцінка зведена, або може бути зведена до числа в діапазоні від 0 до 1, яке відбиває ступінь виконання плану за звітний період. Вона враховує фактичне фінансування і досягнення показників, визначених для конкретного проекту. Показники реалізації проектів містяться у плані заходів. Сумарно їх більше, ніж індикаторів сталого розвитку, визначених у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна».

Перший етап аналізу – побудова таблиці початкових даних на основі затвердженої й опублікованої регіональної стратегії розвитку і плану її реалізації на 2021-2023 рр. Результат даного етапу ілюстративно представлений в таблиці 1. Така таблиця для Дніпропетровської області містить дані для 87 проектів.

Таблиця 1

Данні для аналізу (цифри умовні)

Проекти на виконання стратегії	План фінансування за джерелами, грн			Фінансовий звіт за джерелами, грн			Інтегральна оцінка виконання
	Джерело 1	Джерело 2	Джерело 3	Джерело 1	Джерело 2	Джерело 3	
Проект 1	100	500	4	50	0	10	0,3
Проект 2	30	0	50	10	0	25	0,1
Проект 3	0	1000	100	0	500	0	0,8
Проект N	2 500	0	700	1 200	0	100	0,5

Етап 2. Експертна оцінка зв'язку між стратегіями і ЦСР

Підхід до експертної оцінки зв'язку між стратегіями регіонального розвитку і ЦСР полягає у наступному. Для кожного проекту робиться зважування їх спрямованості на досягнення тих чи інших цілей сталого розвитку. ЦСР розбиваються на завдання, визначені для кожної цілі в Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». Сумарно передбачено 86 завдань, нерівномірно розподілених між ЦСР. Для отримання максимально коректних експертних відповідей оцінюється спрямованість проектів стратегії на реалізацію завдань ЦСР. Отримані дані агрегуються до ЦСР.

За сукупністю проектів у такий спосіб отримується матриця вагових коефіцієнтів (ілюстративна таблиця 2). Така таблиця може бути використана для операцій з даними таблиці 1 з метою отримання кількісних показників щодо спрямованості стратегій на реалізацію ЦСР і представленості ЦСР у реалізації стратегій.

Таблиця 2

Вагові коефіцієнти спрямованості проектів на реалізацію ЦСР (ілюстративно)

Проекти стратегії	Цілі сталого розвитку						
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5	Ціль М	Разом
Проект 1	0,2		0,5		0,3		1,0
Проект 2		0,1		0,9			1,0
Проект 3	0,3		0,3		0,3	0,1	1,0
Проект N	0,6	0,4					1,0
Вага ЦСР	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	(0,0)	1,0

Етап 3. Оцінка розподілу уваги за ЦСР в рамках плану заходів

Після побудови таблиці 2 ЦСР можуть бути зважені за сумою проектів (суми по стовпцях з нормуванням до 1). Отримана у такий спосіб вага ЦСР (останній рядок таблиці 2) може інтерпретуватись як увага, яка при розробленні стратегії була приділена її стейкхолдерами тим чи іншим ЦСР. Розподіл уваги за ЦСР в рамках плану заходів, отриманий у такий спосіб, є одиничним вектором, спрямування якого може інтерпретуватись як напрям бажаного стейкхолдерами напряму руху регіональної стратегії у досягненні ЦСР. При аналізі на основі даної методики увагу можна інтерпретувати як власне представленість ЦСР у Стратегії, представленій як комплекс проектів певного змісту.

Така інтерпретація заснована на баченні, що при відборі проектів для реалізації стратегії застосовуються критерії, специфічні для регіону, які безвідносно до масштабу запланованого фінансування приводять до відбору саме таких проектів для наповнення

змісту операційних цілей.

Етап 4. Оцінка фінансування ЦСР в рамках виконання стратегії

Отримані таблиці 1 (публічні кількісні дані) і 2 (експертні вагові коефіцієнти) дозволяють провести стандартні матричні операції, результати яких можуть бути інтерпретовані в термінах досягнення цілей сталого розвитку в рамках виконання певної стратегії регіонального розвитку.

Множення матриці 1 (таблиці 1) на матрицю 2 (таблицю 2) дає набір векторів, які для кожного стовпця матриці 1 дають розподіл за стовпцями матриці 2 (власне ЦСР) за сукупністю проектів, через які реалізується стратегія. Фінансування кожного проекту множиться на ваговий коефіцієнт представленості певної цілі в даному проекті і підсумовуються. Результатом є оцінка фінансування певної цілі в рамках виконання стратегії. У такий спосіб може бути отриманий розподіл фінансування стратегії за ЦСР за різними джерелами (держбюджет, ДФРР, обласні, місцеві бюджети та «інше») і за роками. Такі розподіли фінансування можуть бути зважені до одиниці й *інтерпретовані як вектор фінансової спрямованості стратегії за ЦСР за роками і стейкхолдерами.*

Етап 5. Інтерпретація результатів

Вектор представленості ЦСР у стратегії регіонального розвитку (параграф 3) і вектор фінансової спрямованості стратегії за ЦСР (параграф 4) можуть не бути колінеарними (такими, що однаково спрямовані). Перший вектор представляє колективний намір стейкхолдерів певним чином реалізовувати стратегію у просторі ЦСР, включаючи всі наявні у них інструменти. Фінансова ж спрямованість стосується лише використання фінансового інструменту. Відмінність цих векторів як така не свідчить про неузгодженість стратегії. Адже вартість реалізації різних ЦСР може бути різною, і надійних даних для обрахування цієї вартості не існує.

Доцільно на першому етапі використовувати вектор представленості ЦСР у стратегії в якості основного інструменту аналізу. Вектор фінансової спрямованості може бути використаний в якості додаткового інструменту при значному його відхиленні за окремими ЦСР. У такому випадку можна припустити, що виконання таких ЦСР вимагає додаткової уваги, наприклад, нефінансових компенсаторів, або редагування планів.

Гіпотеза: на великому статистичному масиві (аналізу даних по усіх регіонах України) порівняльний аналіз векторів представленості й фінансової спрямованості, а також векторів виконання стратегій і їх фінансування за ЦСР може дозволити оцінити порівняльну вартість реалізації різних ЦСР в Україні.

3. Подальший аналіз після публікації даних щодо виконання стратегій

У подальшому має бути проаналізовано реалізацію стратегій регіонального розвитку в контексті досягнення ЦСР. Початковими даними такого аналізу є результати попереднього аналізу (можуть бути використані як базовий рівень досягнення ЦСР) й опубліковані дані щодо виконання планів заходів з реалізації стратегій.

Стан виконання за кожним проектом буде доступний у звітах органів влади після першого року виконання. Інтегральні показники будуть представлені, або можуть бути представлені числом від 0 до 1, яке відбиває стан виконання за сукупністю показників, включаючи як фінансування, так й індивідуальні показники, передбачені планом заходів для кожного проекту.

Якщо прийняти, що виконання кожного окремого проекту є однаково важливим для виконання всього плану, тоді інтегральні оцінки виконання проектів можна інтерпретувати як бали їх виконання, а їх суму – як бал виконання всього плану. Сумарний бал перебуватиме в діапазоні від 0 до N, де N є кількістю проектів. За такого підходу, якщо всі проекти виконані на 1, тобто повністю, весь план виконаний на N, тобто повністю. Можна нормувати сумарний бал до одиниці й вважати результат інтегральною оцінкою виконання всього плану в діапазоні від 0 до 1. Можна також нормувати бали виконання окремих проектів за їх сумою

до 1 і отримати ваги окремих проектів у виконанні всього плану.

Розподіл інтегральної оцінки виконання окремого проекту за ЦСР через вагові коефіцієнти таблиці 2 має ясну інтерпретацію – розподіл внеску ЦСР у досягнення даної інтегральної оцінки виконання окремого проекту. Проте подальші операції з цими розподілами інтегральних оцінок виконання за ЦСР не очевидні. Якщо прийняти, що важливість всіх проектів однакова для інтегральної оцінки виконання плану, як описано вище, може бути запропонований наступний підхід. Підсумовування внесків конкретної ЦСР в інтегральні оцінки виконання всіх проектів (інтерпретовані як [адитивні] бали в діапазоні від 0 до 1) матиме результатом сумарний бал внеску цієї ЦСР у сумарний бал виконання всього плану в діапазоні від 0 до N. Нормування розподілу сумарного балу інтегрального виконання плану заходів за ЦСР дасть одиничний вектор спрямованості такого виконання.

Можливе порівняння спрямованості цього одиничного вектору інтегрального виконання з одиничним вектором уваги до ЦСР, запропонованим у зв'язку з описом таблиці 2. Обидва вектори побудовані на припущенні, що проекти є однаково важливими для виконання плану. Спрямованість вектору уваги може бути прийнята як план, спрямованість вектору інтегрального виконання – як виконання цього плану. Більша узгодженість векторів говорить про краще виконання і навпаки. Порівняння цих векторів ілюстративно представлено на рис. 1.

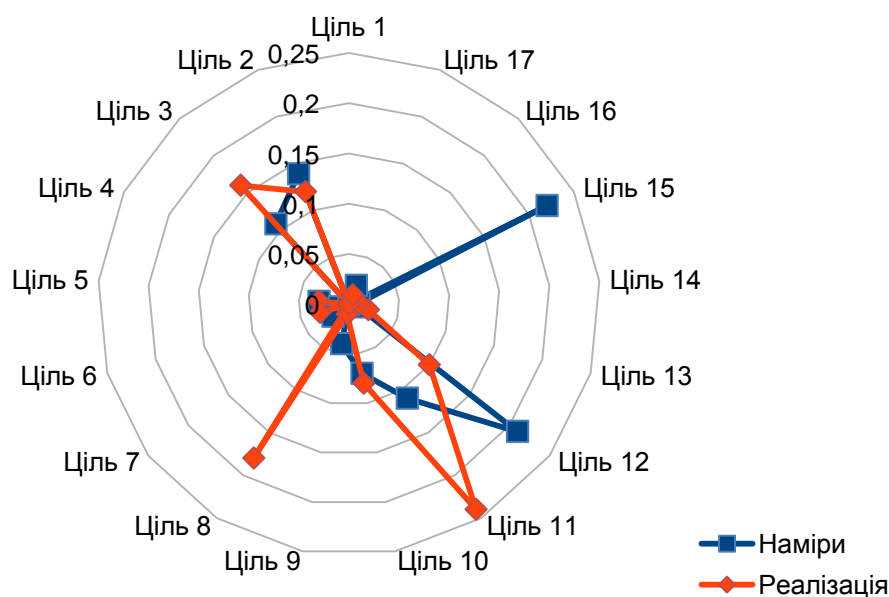

Рис 1. Передбачена і фактична реалізація ЦСР у рамках стратегії регіонального розвитку (ілюстративно).

Крім того, можуть бути порівняні вектори реалізації ЦСР в рамках плану і його виконання за сумарним фінансуванням і фінансуванням з окремих джерел (держава, регіон, громада, а також бізнес, донори і кредитори). Результати такого порівняння ілюстративно представлені на рис. 2.

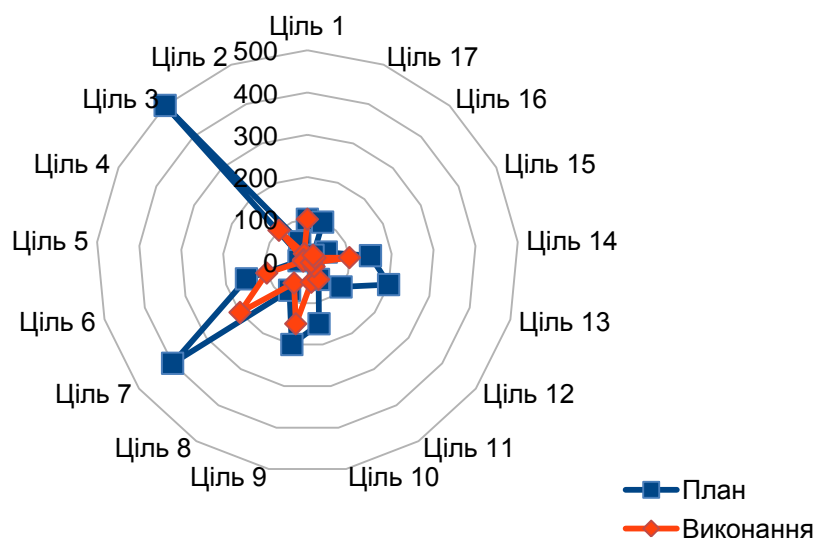

Рис 2. Запланована і фактична представленість ЦСР при реалізації регіональної стратегії (ілюстративно).

У такий спосіб може бути проаналізована динаміка досягнення ЦСР у рамках реалізації стратегії. Проблема визначення базового рівня реалізації ЦСР може бути вирішена шляхом прийняття за базовий рівень намірів і фінансових планів на етапі затвердження стратегії.

Сенс такого аналізу полягає у застосуванні кількісно оціненого досягнення ЦСР в якості критерію ефективності реалізації стратегій регіонального розвитку. Наразі оцінювання за таким критерієм не проводиться органами влади. У цьому новизна підходу.